

KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 3

Oktober 2022

Årgang 57

Redaktion:

Redaktør: Gry Ellis Rasmussen, Højagerparken 89, 2., 2750 Ballerup, tlf. 2324 1340.

E-mail: grelmus@gmail.com.

Tryk: LaserTryk.dk A/S P. O. Pedersens Vej 9, DK-8200 Århus N. Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december.

“Kaktus og andre sukkulenter” udkommer 3 gange årligt i februar, juni og oktober måned, som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab. Terminer for indlevering af artikler og annoncer; Termine für Anzeigen; Deadlines for advertising: 1. januar, 1. maj, 1. september. På Årsmødet 2018 blev det besluttet, at annoncer med relation til vor hobby fremover er gratis at bringe i bladet.

Selskabets bestyrelse:

Formand: Finn Larsen, Køge, tlf: 2252 3208.

Sekretær: Jørgen Hørlyck, Kibæk.

Kasserer: Rolf Hohlweg, Humlebæk.

Fælles e-mail til hele NKS bestyrelse:
nordiskkaktusselskab@gmail.com

Øvrige funktioner:

Webmaster: Finn Larsen

nordiskkaktusselskab@gmail.com

Kredsformænd:

Midtjyllandskredsen: Bjarne Kjempff,
kjempff@post12.tele.dk

Fyns Kreds: Ellen Christensen,
ellenmkc@hotmail.com

Sjællandskredsen: Per Rønkel,
mastiff.sari@gmail.com

Nordisk kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.nordiskkaktusselskab.dk>

Forsiden: *Adenium obesum* ssp. *socotranum*. Foto af Finn Larsen.

Bagsiden: *Echinopsis* hybrid 'Inka', foto af Mette Sørensen

Årskontingent:

Digitalt medlem DKK 100,-.

Traditionel incl. papirblad DKK 225,-.

Indbetaling af kontingent:

Danske medlemmer:

Regnr. 1551 Kontonr. 6578713 eller

MobilePay på nr. 30135

Udenlandske medlemmer:

Swift: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713 eller

PayPalkonto:

nordiskkaktusselskab@gmail.com

OBS: Husk fulde navn ved indbetaling

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren på nordiskkaktusselskab@gmail.com. About information and membership apply to our secretary at nordiskkaktusselskab@gmail.com.

Echinopsis hybrid 'Rasmus', hybridisering
samt foto af Hanna E. Hansen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Formanden har ordet af Finn Larsen.....	Side 4
Før - og efter af Hanna E. Hansen.....	Side 7
Udvikling - Godt eller skidt? Af Ellen Christensen.....	Side 8
Variation er godt! af Hanna E. Hansen.....	Side 12
Vinterhårdføre kaktus fotos af Bjarne Kjempff.....	Side 13
Homo semperludens XXXIII af Peter Brandt.....	Side 14
Pioner kaktus af Gry Ellis Rasmussen.....	Side 19
Fede planter på Socotra, del 1 af Finn Larsen.....	Side 23

EN EFTERÅRSHILSEN FRA REDAKTØREN

Tekst af Gry Ellis Rasmussen

Så blev det endnu engang efterår, og efterårets farver er så småt begyndt at vise sig. Sommeren har takket af, og vinteren står på spring. Det er tid til at begynde at klargøre samlingerne til vinterhi for de af vores kære kaktus og sukkulenter som har behov for dette. Der er nok at lave, men arbejdet giver så uendeligt megen glæde. Vi har nydt forårets vækst og blomstringer længe. Vinteren kan være mørk og kold, men i den kolde tid må vi begynde at glæde os til næste års vækstperiode går i gang og planlægge ompotninger og andre gøremål, og mens vi venter kan vi nyde billeder og fortællinger om spændende planter, både hjemme og fra steder ude i den store verden.

I denne udgave af "Kaktus og andre sukkulenter" kommer vi forbi en spændende samling af smukke *Aloe* og deres hybrider og vi får lov at se store *Notocactus*. Vi skal derudover også høre om spændende kaktus-opdagelseshistorier fra Mexico, og vi kommer til at møde en sand pioner på Galapagos. Som afslutningen på det hele bliver vi taget med på første del af rejsen til Socotra. Flere af artiklerne kommer til at forsatte i næste udgave af "Kaktus og andre sukkulenter", så vi har noget at se frem til næste år lige inden kaktus- og sukkulentsæsonen starter igen.

Jeg påtænker at starte "Kaktus og andre sukkulenter" brevkassen op igen, hvor der kan skrives ind med spørgsmål om stort og småt og alt derimellem. Er der mon nogen derude som sidder og spekulerer over et eller andet?

Ellers vil jeg ønske alle en rigtig god vinter, og jeg håber vi alle kommer godt igennem den på trods af prisstigninger, inflation og andre ulykker. Jeg håber vi alle ses i 2023!

- Gry

FORMANDEN HAR ORDET

Tekst af Finn Larsen

Oh - hvilken sommer det har været, med fuld skrue på solen det meste af tiden. Lige noget planterne og vi andre godt kan lide. Det eneste problem i kaktussammenhæng har været

at indsamle regnvand nok til vanding, hvilket jo er at foretrække i de områder af DK, hvor vandet er hårdt. Ledningsvandet i Køge er godt hårdt, men jeg har en gammel brønd som jeg kan hente vand fra til vanding, vand som er blødere end det i hanen. Jeg vander gerne på dage, hvor det i forvejen regner og helst om aftenen, når knopperne er lukkede og ikke bliver skadet af vandet. På den måde står planterne og sopper lidt i vandet, indtil solen dukker frem og tørrer det hele ud igen. I år har jeg dog kun kunnet vande sent på aftenen, og så tørrede det hele alligevel ud igen den følgende morgen. Men sådan en sommer muliggør jo også andre udendørs aktiviteter såsom maling af hus, og renovering af drivhus med kit og maling, hvilket jeg i særlig grad har abonneret på i sommer, da det hurtigt bliver alt for varmt i drivhuset.

Siden forrige nummer af medlemsbladet har NKS deltaget ved haveudstillingen Cph Garden i Ballerup. NKS havde sin egen stand med NKS banner og salgsborde. Formålet var at udbrede kendskabet til NKS og vi delte flittigt ud af vores folder om foreningen. Vi tilbød gratis digitalt medlemskab til interessere-

de i resten af 2022, og vi har faktisk fået nogle stykker med på den konto. Nu må vi se, om de holder ved i det nye år? For at øge interessen på et plante- eller havearrangement skal der også være planter både til udstilling og planter, som de besøgende kan købe. Jan (Kaktusgartneriet.dk) sørgede for de fleste planter, men Hanna og Lars havde fastgjort pænt store aflæggere af Lars' Tillandsia på grenstykker, som næsten alle blev solgt. Gry (redaktør), Rolf (kasserer), Jan og undertegnede hjalp til i standen. Bjarne og Jørgen var aktive ved deres NKS stand på blomsterudstillingen i Bangsbo ved Aalborg. Dejligt at nogen gider være med til disse events – tak for indsatsen.

Jørgen ved NKS' stand i Bangsbo.

Foto: Bjarne Kjempff.

Jan og Rolf har travlt i NKS' stand ved Cph Garden i Ballerup. Foto: Finn Larsen.

Kredsmøderne eller åbne huse som de konverteres til om sommeren, er altid et tilløbsstykke. Det er her vi mødes i sommertiden og kigger planter, udveksler nye erfaringer eller får en sludder og måske får en stikling med hjem. Der har været møder i Fynskredsen, i Midtjyllands-kredsen og Sjællandskredsen. Man kan deltage, hvor man har lyst, og hvis man ikke lige er medlem af den pågældende kreds, men måske er på ferie i området, kan man finde information på hjemmesidens kalender. Jeg har af praktiske grunde kun deltaget ved Sjællandskredsens møder, så I må nøjes med billeder herfra:

Åbent Hus hos Jan Bertelsen (Kaktusgartneriet) i Vallensbæk. Per og Horst er på opdagelse. Foto: Finn Larsen.

Vi tager en slapper med kaffe og vand. Foto: Finn Larsen.

ELK 2022 – denne gang uden Corona og mundbind. Vi havde adgang til et nyt og større salgstelt, som var noget lysere end det gamle cirkustelt. Der deltog 10 NKS medlemmer fra DK + en ny fra Sverige. De fleste var samlere på indkøb, men nogle havde også bestilt salgsborde, selvom det var vanskeligt at sælge da udbuddet var voldsomt stort. Helle Knudsen ville gerne have arrangeret en fælles bustur til ELK, men den blev desværre ikke realiseret, da kun 12 medlemmer tilmeldte sig. Som Helle selv siger, var hun nok for sent ude med ideen, da de fleste havde arrangeret sig på forhånd.

Fra ELK i år i det nye telt. Der er en afdeling mere på selve hotellet - I alt ca. 600 meter salgsborde. Foto: Finn Larsen.

Det er stadigvæk lunt udenfor, men om ikke så længe bliver det koldt og vi skal tænde for varmen i drivhuset. Det bliver også til en anden pris, uanset hvilken opvarmningskilde man anvender. Her i skrivende stund er træpiller og olie steget til mere end det dobbelte på et år. Naturgas og el er også oppe i den røde zone, så hvad enten man vælger det ene frem for det andet, bliver det pokkers dyrt i år. Når jeg tænker tilbage i tiden, så har energipriser altid været problematiske – det har altid været for dyrt, men denne gang har priserne virkelig fået et ekstra spark af

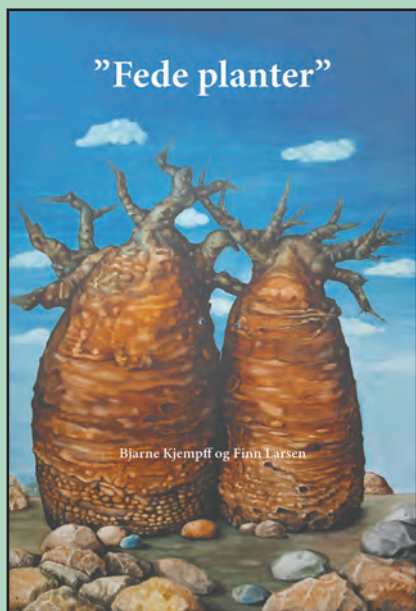
Putin. Det kan være, at interessen for de vinterhårde får en renæssance i de næste par år med de måske fortsat stigende energipriser. Nogle medlemmer har jo fra start været fornuftige og samler kun på de vinterhårde. De sover formodentlig også roligere om natten, da de ikke har spekulationer om varme i drivhuset.

Jeg ved ikke om de generelt stigende priser afholder folk fra at melde sig ind i NKS? I bestyrelsen har vi ikke før oplevet, at hele sommeren er gået, uden at en eneste ny har meldt sig ind i Nordisk Kaktus Selskab. Er det den gode sommer eller er det bare trenden i disse år – at man mener, det hele kan gøres lige så godt og billigere på Facebook og internettet? I så fald er det sørgeligt for foreningslivet. Jeg håber, at det bliver bedre i de næste par måneder.

OBS! Kaktusturen 2023 bliver måske en realitet. På opfordring og initiativ fra Helle Knudsen vil vi forsøge at samle tropperne til en tur til Tyskland og Holland med diverse gartneribesøg i Kristi Himmelfartsferien den 18. – 21. maj 2023. Busselskabet burde være på plads, men priserne ved vi ikke så meget om endnu, de er i hvert fald højere end i 2019. Det betyder, at vi minimum skal være 35 deltagere, for at det kan løbe rundt på en fornuftig måde. Vi arbejder på sagen, og når vi ved noget mere konkret, vil I blive informeret via et nyhedsbrev.

-

Finn

Ny bog!

"Fede planter" er en helt ny bog om spændende eksotiske planter, hovedsageligt kaktus og andre sukkulenter. "Fede planter" beskriver en række sukkulenter og kaktus i natur og kultur. "Fede planter" er skrevet af Bjarne Kjempff og Finn Larsen, som i mange år har beskæftiget sig med spændende planter. "Fede planter" fortæller dig, hvor planterne gror, hvilke vækstforhold de har i naturen, og hvordan du kan have succes med planterne i vindueskarmen eller i drivhuset.

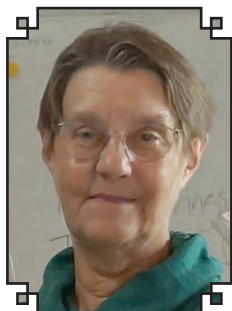
Bogen er på mere end 400 sider og indeholder mere end 1000 fotos.

Pris: DKK 240,- + porto.

Se mere info og bestil på www.denfedebog.dk, eller ring til Finn på 22523208.

FØR – OG EFTER

Tekst og fotos af Hanna E. Hansen

D. 14.09.84 købte jeg en *Notocactus magnificus* hos Bent Jørgensen, den daværende ejer af kaktusgartneriet i Val-lensbæk. I 2001 blev den omstukket p.g.a. råd, men den bevarede aflægger voksede godt til og har da også blomstret rigeligt.

Indkøbt *Notocactus magnificus* (før).

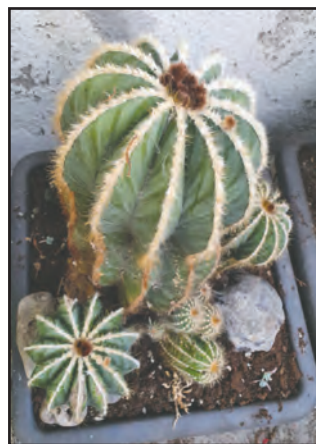
Den 19.06.05 arvede jeg min mors kaktussamling, og der imellem en *Notocactus magnificus*, der da var på størrelse med en appelsin. Også den voksede

Notocactus magnificus arvegods (før).

Nordisk Kaktus Selskab 57(3)

godt til og har blomstret fint. Her i foråret konkluderede jeg, at begge de to noto'er burde "fortyndes", alle andre planter i de to kummer var ved at blive fortrængt. Jeg tog dem altså ud af kummerne. Og begge planter faldt bogstavelig talt fra hinanden. Sideskuddene raslede af i dynger. Enkelte af dem havde ansats til rodsætning, og de fejlede tilsyneladende intet. Hovedskuddene så fine ud, rødder var gode. De er efter genplantning i god vækst, og er endda begyndt at sætte sideskud.

Indkøbt *Notocactus magnificus* (efter).

Notocactus magnificus arvegods (efter).

De to største "skud" i begge kummer, er aflæggere, jeg har stukket i jorden "for en sikkerheds skyld". De kan jo altid graves op igen, hvis der endnu engang bliver trængsel.

- Hanna

UDVIKLING – GODT ELLER SKIDT?

Tekst og fotos af Ellen Christensen

Som kaktusnørd er jeg jublende lykkelig, hver gang jeg læser, at nu er der igen fundet en ny kaktus. Indrømmet, jeg ville da gerne kunne prale af det var mig, men

når jeg så læser eller hører om hvordan det er gået til, så indser jeg hurtigt, at der nok er en god grund til, at det ikke var lille mig fra Danmark, der var på det rigtige sted på det rigtige tidspunkt. Hvad mener hun nu med det, tænker du måske? Jo, ser du, sagen er faktisk, at flere kaktus findes helt tilfældigt og ofte af personer, der slet ikke er ude at lede efter kaktus. Jeg vil her fortælle lidt om ikke mindre end 3 kaktus med denne baggrund, der er fundet/opdaget indenfor de seneste årtier.

Digitostigma caput-medusae

Da man i begyndelsen af dette århundrede skulle opsætte højspændingsledninger i det nordlige Mexico tæt ved grænsen til USA opdagede en af arbejderne denne kaktus. Jeg kan ikke tro andet end, han har haft en lille interesse for disse planter, siden han fik øje på den. Jeg har selv været på stedet og vil til enhver tid påstå, at det ikke er en man falder over tilfældigt. Den vokser inde i skyggen af små buske og de lange grålige vorter falder perfekt sammen med buskenes grålige grene. Michael og jeg var der sammen med Rodrigo Gonzalez, som kendte stedet og vi ledte i 3 timer og fandt en – ja kun en – så hvis finder

Digitostigma caput-medusae vokser inde under busken. Jeg synes den er svær at se, men den er altså midt i billedet.

Her er *Digitostigma caput-medusae* lidt tydeligere.

Michael peger på *Digitostigma caput-medusae*. Det hjælper en del!

dengang i 2001 er faldet over den tilfældigt, så er det fordi han rent faktisk er faldet og er havnet med næsen lige foran *Digitostigma caput-medusae*. I mange år var den omtalt som *Astrophytum caput-medusae*. Jeg tror, det er på grund af farven på dens vorter, der har meget lighed med den grålige farve plantelegemet på *Astrophytum myriostigma* har. Endvidere ligner blomsten også en *Astrophytum*-blomst, men dermed stopper lighederne også. Jeg er, efter at have set den i naturen, meget overbevist om at det rigtige navn må være *Digitostigma caput-medusae*.

Strombocactus corregidorae

Mexico er - ikke overraskende - et varmt land og derfor bliver der med jævne mellemrum etableret vandledninger fra vandreservoir i bjergene til omkringliggende byer. Netop i forbindelse med sådan en etablering af en vandledning i 2010 opdagede en vejarbejder store flotte kaktus på en bjergvæg. Blålige søjler op til 20-25 cm høje lyste op. Det var, som du nok har gættet, *Strombocactus corregidorae*. Også dem har Michael og jeg, med hjælp fra Rodrigo, fået lov til at se i deres naturlige omgivelser, men det var ikke nemt, for Rodrigo vidste ikke præcis, hvor de voksede. Rodrigo har en stor viden om hvor de fleste kaktus vokser i Mexico, men han havde ligesom os ikke set den på voksestedet, så han havde haft fat i nogle af sine mange gode kontakter, der også har bekendskab til hvor de sjældne kaktus vokser. Vi vidste, vi skulle ind i bjergene, så inden vi begyndte dagens tur, fyldte vi bilen med benzin – tankstationer ligger ikke på ethvert gadehjørne i det område, hvor vi

skulle hen! Spændte og forventningsfulde var vi nu klar til at erobre bjergene i Sierra Madre. Som sagt havde Rodrigo spurgt gode folk til råds, så vi stolede trygt på, at han vidste hvor vi skulle hen. Det gik desværre ikke helt efter planen. Den første tur op i bjergene endte blindt – vejen sluttede i en by og vi kunne kun komme derfra ved at køre samme vej tilbage. Michael havde hjemmefra læst om en der havde taget en "taxi" til Maconi – det var ikke den by vi var endt i – og derfra var han gået 2-3 timer ud af grusveje og stier og havde fundet *Strombocactus corregidorae*.

Michael nævnte det for Rodrigo og kort efter var bilen vendt og vi kørte tilbage. Efter et par timers kørsel nåede vi Maconi, men inden vi fortsatte måtte vi have lidt at køre videre på. Et lille lokalt spise-sted sørgede for at vore maver blev fyldt med lækre nybagte tortillas, og så var vi klar igen. Vores flinke værtinde forklarede os, hvordan vi kom videre ud af byen.

Frisklavede fyldte tortillas. Der var oksekød, ost og opuntia-blade indeni og det smagte skønt!

Indtil da havde vi nydt at køre på asfalt, nu blev det grusvej, men en farbar grusvej. Vi var klar over, at vi måske på et tidspunkt måtte gå det sidste stykke, men så længe vejen var god ville vi køre. Heldigvis var det en rimelig god vej, for vi kørte mindst en time inden Rodrigo, med telefonisk hjælp fra en af sine venner, fik at vide at nu kunne vi godt stoppe. Der gik ikke mange minutter før vi alle tre var ude af bilen og på vej op af bjergvæggen. Der stod mange *Strombocactus correidorae*, både store og små og vi fotograferede løs. Det var meget varmt og de løse sten på bjergsiden gjorde at vi måtte holde fast i hvad der var, for ikke at falde ned. Allivel lykkedes det Michael at falde, men heldigvis skete der ikke

andet end at han fik lidt rifter og måske et trykket ribben. Efter godt en time måtte vi begynde at tænke på at køre retur mod Maconi, klokken var ved at blive mange.

Denne flotte blålige *Strombocactus correidorae* vender mere rigtigt.

På denne klippeside klatrede vi rundt i godt en time og tog mange billeder. Billedet er taget ud af bilen da vi kørte retur og blev lidt uskarpt.

På den stejle klippeside hænger *Strombocactus correidorae* næsten med hovedet nedad.

3 store og flotte *Strombocactus correidorae* på rad og række. Ja, der er faktisk 4, for der sidder en lille ny foran de 3 andre.
Foto Rodrigo Gonzalez.

Der er ingen tvivl om, at ser man kun små *Strombocactus corregidora*, så kan man godt tro, at det er *Strombocactus disciformis*, men har du først set dem i naturen så vil du kunne se forskellen. Specielt de lange kraftige torne i kaktussens vækstpunkt understreger denne forskel – og når de bliver større, så vil du slet ikke være i tvivl.

Mammillaria breviplumosa

Jeg skriver denne artikel i 2022 kort tid efter, vi er blevet bekendt med at gaspriserne stiger og vil stige i de kommende år. Derfor er det lidt af et paradoks, at skulle fortælle hvordan *Mammillaria breviplumosa* blev fundet. Det skete nemlig i forbindelse med nedgravning af gasledninger i Chihuahua i 2016. Jeg har ikke set den i naturen og kommer nok heller ikke til det i fremtiden, med mindre man finder andre lokaliteter, som er mere tilgængelige end den man nu kender.

Mammillaria breviplumosa på egen rod.
Denne kaktus er ca. 1 cm i diameter.

Mammillaria breviplumosa minder en del om *Mammillaria sanchez-mejoradae*, men der er 400 km mellem de to lokaliteter og begynder man at se nærmere på planterne, så er der også forskel på hvordan tornene vokser ud fra areolen. Kigger man på dens blomst er den til gengæld meget lig med *Mammillaria hermosana*, der dog vokser 300 km fra den.

En podet og lidt større (2 cm) *Mammillaria breviplumosa*.

Tilfældigheder

At disse 3 kaktus blev fundet er vel det man kan kalde tilfældighedernes spil. Skulle der ikke have været opsat nye højspændingsledninger, ja så havde *Digitostigma caput-medusae* fået lov til at gemme sig i den lave bevoksning mange år endnu. Det samme med *Strombocactus corregidora*. Der er ikke ingen bebyggelse i disse bjerge, så den vej som nu fører ned til disse fine kaktus er kun anlagt, fordi vandledningen skulle føres gennem bjergene. *Mammillaria breviplumosa* var måske ikke blevet fundet, hvis der var gået 10 år mere, for så havde der formodentlig ikke været brug for en ny gasledning i dette område.

Infrastrukturen har altså haft stor indflydelse på at disse 3 kaktus blev fundet og det er godt for os kaktusnørder, men hvad med kaktussen? Hvad med de kaktus de nåede at grave op og ødelægge inden en barmhjertig sjæl gjorde opmærksom på, at de var ved at ødelægge en hel population af nye kaktus. Nogle er forhåbentlig blevet reddet og genplantet et andet sted, men kan de overleve der og er der nok tilbage på findestedet? Jeg håber og beder til, at bygherrer i fremtiden vil

kontakte biologer og lignende, for med dem at sikre at nye kaktusarter overlever inden de store maskiner tromler frem. Som jeg skrev tidligere, bliver jeg glad når der findes/opdages nye kaktus, men er det godt for både mig og bestanden af den nye kaktusart? Ja og nej! Jeg synes, det er spændende, at det stadig kan lade sig gøre at finde nye kaktus, og jeg vil meget gerne se dem på deres naturlige levested. Det vil mange andre også, men ikke alle nøjes med at kigge og fotografere. De graver dem op i forventning om at kunne tjene store penge på dem. Ikke kun den fattige (eller pengegriske) mexicaner, men også folk fra andre lande. Derfor er det med årene blevet sværere og sværere, at komme tæt på disse nyopdagede kaktus. På vores tur i foråret 2022 oplevede vi fle-

re gange, at der af lokalbefolkningen blev holdt øje med, når folk kom til en lokalitet, hvor der voksede sjældne kaktus. Det er godt for kaktusserne, men lidt træls for os der gerne vil se dem. Flere steder kunne vi nøjes med at betale "entre", men andre steder fortalte Rodrigo, at bevæbnede vagter ikke brød sig om gæster. Vi forstod til fulde hvad han mente! De steder undgik vi og håbede på, at bestanden af de sjældne kaktus på den måde kunne vokse sig stor med årene.

Om det vil ske ved jeg ikke, men jeg håber da for fremtidige generationer, at de også vil få mulighed for at opleve Mexicos spændende og fantastiske kaktus på deres naturlige levesteder.

- Ellen

VARIATION ER GODT!

Tekst og fotos af Hanna E. Hansen

I KAKTUS nr. 3, 2018 havde jeg et lille indlæg under titlen "Vokseværk" omhandlende en *Opuntia microdasys*, også kaldet "kælekaktus". Den er ikke blevet

mindre siden dengang, men den har blomstret flittigt hvert år, og flotte er blomsterne unægteligt. Og så varierer de oven i købet. Se bare:

- Hanna

Normal blomst.

Varigeret blomst.

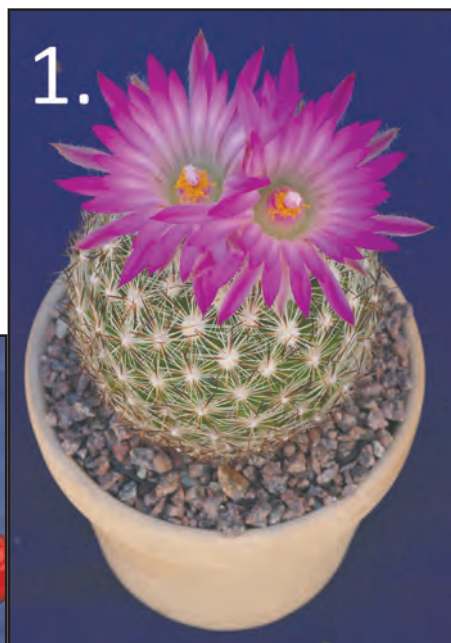
VINTERHÅRDFØRE KAKTUS FOTOS

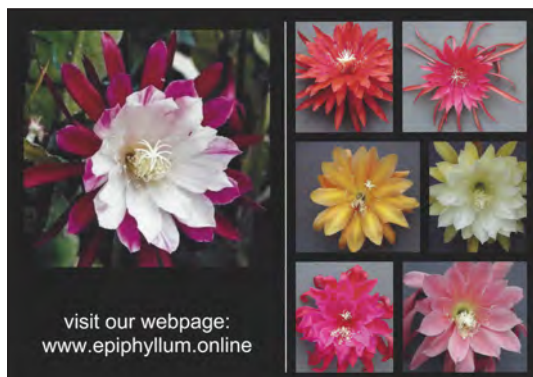
Bjarne har delt disse smukke billeder af blomstrende vinterhårdføre kaktus, som vi kan nyde mens vi drømmer om at foråret vender tilbage.

- Gry

Fotos af Bjarne Kjempff

1. *Escobaria vivipara* v. *arizonica*.
2. *Echinocereus subinermis*.
3. *Echinocereus coccineus*.
4. *Escobaria (Neobesseyia) missouriensis*.

HOMO SEMPERLUDENS XXXIII

Tekst af Peter Brandt og fotos af Lars Hansen

Jeg har tænkt mig at invitere bladets læsere med på en lille tur i Aloaceernes verden. I kommer ikke længere end til mit drivhus, og alle planterne befinder sig der. Ingen

tur til Sydafrika, den arabiske halvø, eller Madagascar. Alle planter vist her befandt sig i skrivende stund i mit drivhus. Det er en af min yndlingsslægter, og der er ca 100+ forskellige.

Hvorfor lige så mange? Fordi jeg godt kan lide dem. De er generelt nemme at dyrke, er ikke særlig modtagelige for udlus, rødt spin og anden dårligdom. De trives fint i drivhus, udestue, altan og i vinduet. Kulturen er ret simpel. Plant dem i en veldrænet jordblanding (eventuelt pimpsten), vand i vækstsæsonen og efter temperaturen lidt i vinterhalvåret. Temperaturkrav er ikke særlig højt dog lige med undtagelse af enkelte arter fra Madagascar (10°C minimum!) De kraftigt-voksende arter får pænere blade med lidt gødning i ny og næ.

Jeg har en lidt ubotanisk metode til inddeling af denne gruppe. Vi taler om slægten *Aloe*:

1. De kraftigt voksende og på sigt ikke så velegnede i vinduet.
2. De middelstore til brede vindueskarme eller udestue/altan.
3. De små som trives fint i potter på 10 cm eller mindre.

A. plicatilis

Et godt eksempel på en stor *Aloe* er ***A. plicatilis*** (syn. *Aloidendron* og *Kumara*). Mit største eksemplar måler ca 1 meter i højden og 50 - 60 cm i bredden. Den er sået for ca 30 år+ siden og tilbragte sin barndom i drivhuset. Nu står den i min vinterhave om vinteren. Når frosten er ovre bliver den anbragt i haven indtil ca midt oktober. I vinterhalvåret vandes den lidt men ofte, idet bladspidserne ellers meget let visner, hvilket ikke er klædeligt. Den blomstrer hver vinter med en flot blomsterstand. Har du plads, så anskaf en - du vil ikke fortryde det.

Aloe arborescens befinder sig i mellemste gruppe. Nem, villigblomstrende når en vis størrelse er nået. Mit eksemplar er kultivaren St. Gennaro Blut, som hvis den får sol nok farver sig klædelig rød. Skulle størrelse blive et problem, er planten ret flink til at danne sideskud eller vær brutal og skær toppen af. Ret nem som stikling.

Aloe arborescens cv. *St. Gennaro Glut*.

Aloe cv. 'Christmas Carol' er en typisk repræsentant for gruppe 3. Lille og farverig. Den vokser ikke særlig hurtigt, men vil med tiden sætte aflæggere. Hvem forældrene er, har jeg ingen præcis viden om, i de sidste ca 20 år er der kommet rigtig mange små/dværg hybrid til. Kelly Griffin og Karen Zimmerman (Huntington Botanical Garden) og mange andre har produceret en masse farverige førsteklases hybrider. De kan fås i handel her og der, men Huntington sender ikke længere planter til adresser i udlandet!

Aloe cv. *'Christmas Carol'*.

Aloe hybrid mellem *humilis* og *pratensis*.

Når man taler om hybrider bruges ofte udtrykket primær kryds. Det vil sige et kryds mellem to arter - her et kryds mellem *humilis* og *pratensis* samt 'Blue Delta' som er et kryds mellem *rauhii* og *deltoidendata*. De øvrige hybrider kunne nemmest benævnes multihybrider, hvilket vil sige to hybrider krydset med hinanden eller en art krydset med en hybrid. Det kan der komme mange spændende farverige, tandede, vortede hybrider ud af. I et frøhold er der af og til afvigelser. Hvis man dyrker videre på dem kaldes planten ofte en kultivar. Altså ikke en hybrid!

Aloe cv. *'Blue Delta'*.

Et par eksempler *A. zebrina* cv. 'Dannyz nr 1', *aculeata* cv. 'Jurassic Dragon' og *humilis* cv. 'forma'.

Aloe zebrina cv. 'Dannyz nr 1'.

Aloe aculeata cv. 'Jurassic Dragon'.

Aloe humilis 'forma'.

I min samling er der ret så mange hybrider. Det skal ikke forstås sådan, at jeg bedst kan lide hybrider (der er også mange rene arter!), men blot et udtryk for mangfoldighed. En af mine absolutte favoritter er 'Lizard Lips' - perfekt plante - og hvad med 'Gargoyle', 'Pink Teeth', 'DZ', 'Vito x Franco'? Smukke i min optik!

Aloe cv. 'Lizard Lips'.

Aloe cv. 'Gargoyle'.

Aloe cv. 'Pink Teeth'.

Aloe cv. 'DZ'.

Aloe cv. 'Vito x Franco'.

Aloe castilloniae

A. castilloniae fra Madagascar har ikke været udbredt i mange år. Smuk plante som med tiden laver pænt mange sideskud og ligefrem kan bruges som hængesplante! En mørk, næsten sort form findes også - den har blomstret i år og sat frø. De er sået og nu venter jeg bare på resultatet. Fælles for mange af hybridene er at blomsten er ret lille og spinkel. Der er heller ikke meget blomsterstøv så bestøvninger (hos mig!) giver ikke de bedste resultater. Det er nok naturens selvsjult, der skal sikre overdreven hybridisering! Måske!! Et par stykker er det dog blevet til og ejeren er rimeligt tilfreds! (Multihybrid PBP og hybrid ?x?) Jeg prøver nok igen!

Aloe multihybrid PBP.

Aloe multihybrid ?x?

Skulle nogen have lyst til forsøge sig med hybridisering vil jeg lige nævne en række egnede arter til at lave gruppe 3 hybrider: *albiflora*, *rauhii*, *bakeri*, *descoingsii* og *somaliense* (giver et fint marmoreret mønster) - god fornøjelse!!

Aloe somaliense.

Alt hvad der indtil nu er skrevet har jeg haft rimeligt held med. Der er altid en slange i Paradis! **A. pearsonii**!! Jeg har slået flere ihjel end jeg gerne vil indrømme! Hvorfor - ingen anelse ellers ville jeg jo stadig have haft dem. En tilbage og måske vil den forbarme sig over mig. (Prøv at Google den) Hvordan får man fat i nogle af dem? Sidst

jeg besøgte Jan Bertelsen Vallensbæk havde han meget fine *A. plicatilis* og en hel af de mindre både arter og hybrider til mere end rimelig priser. Eller gå på nettet!

Det var første del af trilogien om Aloaceerne.

- Først storebroder Aloe. Senere mellemste broder Gasteria og endelig lillebroder Haworthia. I dette afsnit var alle billeder fotograferet af Lars Hansen.

Aloe pearsonii.

- Peter

Kaktusgartneriet

Kaktus og sukkulenter på adressen:

Vejlegårdsvej 99,
2625 Vallensbæk

Ved besøg: Ring på 20944946.

Eller e-mail: kaktus@paradis.dk

Hjemmeside:

www.kaktusgartneriet.dk

Følg kaktusgartneriet på instagram: "Kaktusgartneriet".

PIONER KAKTUS

Tekst og foto af Gry Ellis Rasmussen

I 2018 var jeg i Ecuador og rejste rundt i 3 uger, og i den forbindelse var jeg på Galapagos. Vi boede på en lille båd, med plads til 16 mennesker. Båden var lille nok til at kunne komme helt tæt på øerne, og landgangene på de forskellige øer foregik vådt fra en gummibåd der sejlede op på stranden, hvorefter vi sprang ud i vandet og gik op på land. Vi var blandt andet på land på en helt specielt ø, Fernandina. Fernandina er en af de yngste og fuldstændigt uberørte øer i Galapagos, hvor der ingen invasive eller indførte arter findes. Dermed er det muligt at følge med i naturens udvikling som den foregår fra skabelsen af øen ved afkøling af magma, til skabelse af dyre- og planteliv. Og hvordan skabes et planteliv på en gold lavaø? En af de første planter der koloniserer øerne er en kaktus der vokser direkte på lavaen. Kaktusen er *Brachycereus nesioticus*, og er den eneste art i *Brachycereus*. Den blev beskrevet af Darwin allerede i 1835 og kaldes for pioner kaktus, men blev dog først navngivet *Brachycereus nesioticus* i 1902 af Karl Schumann. Når *Brachycereus* planter går til, omdannes de til humus og er medvirkende til at skabe jord de selv kan vokse i. Når der er dannet nok jord, kan andet planteliv også

begynde at gro. *Brachycereus nesioticus* danner lavstammede klump-kolonier op til 60 cm høje og op til 2 meter brede. Den ny vækst er gul-gylden, mens den ældre er mørkt brun. Kaktusen er endemisk til Galapagos, og ses ikke ofte i kultur eller hos samlere, når den gør er det sjældent på egne rødder, men stort set altid som en graft. Frøplanter findes stort set ikke.

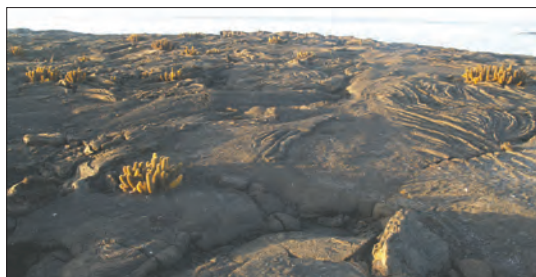
- Gry

Brachycereus nesioticus.

Forfatteren ved en kæmpe *Brachycereus nesioticus*. Foto: Jette Rasmussen.

Brachycereus nesioticus i habitat på Fernandina.

Nordisk Kaktus Selskab 57(3)

Pelargonier (en verden for sig)

er andet og mere end "bare" Dronning Ingrid. Prøv et gratis nummer af "Pelargonie Nyt" som udkommer 4 gange om året.

Henvendelse til kasseren Niels Ejner Carlsen på tlf. 61740093 eller mail: thors7@stofanet.dk

Hjemmeside:
www.danskelargonieselskab.dk

FEDE PLANTER PÅ SOCOTRA

Tekst og fotos af Finn Larsen.

Fra min rejse til Socotra i marts 2022.

Del 1

Socotra eller Soqotra befinder sig i den vestlige del af det indiske Ocean som også kaldes Det Arabiske Hav. Øgruppen ligger umiddelbart ved udmundingen af Adenbugten og består af øerne Socotra, Abd Al Kuri, Samhah og Darsah som er ubeboet. Geologisk betegnes øgruppen Socotra som et arkipelag dvs. et ørige eller en gruppe øer som har fælles geologisk oprindelse. Denne oprindelse kan være vulkansk, men i dette tilfælde har vi at gøre med øer, som er dannet for meget længe siden og ligesom Afrika har været en del af det oprindelige superkontinent Gondwanaland, som i juratiden (160. mill. år siden) begyndte at krakelere og bevæge sig i flere retninger.

Øerne er placeret på den afrikanske kontinentalplade og kan betragtes som en

fortsættelse af det afrikanske horn. Øerne har været afskåret fra det afrikanske kontinent i flere mill. år, hvilket er en forudsætning for at evolutionen her har kunnet finde sine egne veje og udvikle mange endemiske plante- og dyrearter. Hele 37% af Socotras 825 plantearter og 90% af krybdyrene er endemiske og arkipelaget Socotra bliver derfor ofte kaldt for "Det Indiske Oceans Galapagos". Socotra-øgruppen blev i 2008 erklæret for et beskyttet område og er nu optaget på Unescos Verdensarvsliste.

Socotra er et af de få steder på jorden, hvor naturen stadigvæk er autentisk og endnu ikke er ødelagt af menneskelig aktivitet. Man har således ikke konstateret udryddelse af arter på Socotra i forhold til de grundige videnskabelige optegnelser, som allerede blev foretaget af en videnskabelig ekspedition til øgruppen i 1880 og som var ledet af en

Kort over øgruppen Socotra. Bemærk at afstandene mellem øerne ikke vises korrekt – ligesom når Bornholm tegnes ind på et danmarkskort.

Et mere pædagogisk kort som giver os et hurtigt overblik.

Sir Isaac Bayley Balfour, som i øvrigt gjorde sig gældende som botaniker ved The Royal Botanic Garden i Edinburgh indtil 1922. Vi sukkulentnørder har længe vidst at Socotra er det ultimative sted at besøge og studere sukkulenter i en vild og spændende natur. Socotra er en del af Yemen og der findes ingen rejsevejledning for Yemen på Udenrigsministeriets hjemmeside. Man henvises i stedet for til andre ambassaders rejsevejledninger. Den tyske ambassade advarer stadigvæk mod indrejse til Yemen pga. den væbnede konflikt med Huthierne, kriminalitet og pirateri. Der står intet at læse specielt om Socotra, som befinder sig ca. 300 km syd for fastlandet og tættere på Somalia, så jeg gik ud fra at forholdene var anderledes og mere fredelige her end i hovedlandet. Jeg fik et tilbud om at rejse til Socotra med Guillermo Rivera, som skulle besøge øen for første gang. Det er jo ikke et tilbud man får så tit, så ja tak – lad mig komme af sted til Socotra. Det er lidt besværligt at rejse hertil, idet man skal have et turistvisum, som kun kan udstedes af de få turistfirmaer på selve øen. Man skal også forstå, at man ikke bare kan rejse til Socotra og køre rundt Nordisk Kaktus Selskab 57(3)

på egen hånd med mindre man har bilen med hjemmefra. Der er ikke et Hertz eller Avis kontor i lufthavnen, så det er umuligt at bevæge sig rundt på øen, uden at man har en forudgående aftale med et af turistfirmaerne på øen. Vi havde sådan en aftale i forvejen og kunne tage flyet fra lufthavnen i Abu Dhabi til Hadiboh på Socotra mandag morgen, som er det eneste tidspunkt man kan flyve. Kommer man for sent til flyet, må man vente en uge på det næste. Vi var af sted i marts måned, som egentlig sammen med april måned, burde være et par måneder med nogen nedbør på Socotra. Hvorvidt klimaændringerne har haft indflydelse på dette ved jeg ikke, men vi så ingen tegn på nedbør i de to uger vi var på øen.

Klimaet er tropisk og den laveste gennemsnitstemperatur er 24 grader. Dejligt! - man skulle derfor tro at klimaet er meget venligt, men sådan forholder det sig faktisk ikke. Turistsæsonen begrænses til få måneder om året, hvor man ikke er voldsomt generet af vindforholdene på øen. Fra juni måned og helt frem til januar stresses befolkningen med de tilbagevendende monsuner, som kan være ret så voldsomme endda med kraftige cykloner. I november 2015 raserede og dræbte cyklonen Megh en stor del *Draecena cinnabari* træer i den berømte drageblodsskov og ødelagde en hel del beboelse på øen samt veje og infrastruktur. I 2018 var den gal igen, denne gang hed orkanen Mekunu og den ødelagde Socotras havneanlæg og sænkede skibe med store mængder fødevarer. En stor del af befolkningen fra de andre øer søger ofte tilflugt på Socotra i god tid, så de undgår at blive fuldstændig afskåret fra den øvrige verden i flere måneder.

Selvom Socotra er en forholdsvis lille ø på størrelse med Fyn, kan vi her finde mange geologisk formationer som på en spændende og overraskende måde overlapper hinanden. Haggeher bjergene med tinder af granit og med det højeste punkt på 1550 meter har stor indflydelse på øens klima. Det meste nedbør falder i højlandet, ofte som voldsomme tordenvejr, og vandet ledes mod havet via de dybe wadier og bringer hele året ferskvand fortrinsvis til den nordlige del af øen, hvor befolkningstallet er størst. På vestsiden af Haggeherbjergene ændres granitbjerget til et bjerg af kalksten. Jeg vil egentlig foretrække at bruge det engelske ord "limestone" idet især danskere forbinder kalksten med Møns - eller Stevns klint, hvilket det ikke er. Kalkstenen på Socotra er hård og til tider meget skarp at gå på (skæreklipper), og man bør undgå at falde på disse formationer. Kalksten af denne art findes også på Madagascar og kaldes 'tsingy' som betyder 'nål'. Kalksten danner også det ejendommelige karstområde på Socotra vest for Hageeherbjergene, som er karakteristisk ved de store vandfyldte sænkninger, som umiddelbart kan forveksles med meteornedslag, da de er cirkelrunde. Ofte er disse sænkninger forbundet med underjordiske huler som når ud i havet, hvilket betyder at flod og ebbe også kan aflæses på vandstanden i sænkningerne inde på øen. Børnene var glade for disse naturlige pools. Både øst og vest for Hageeherbjergene findes store områder som er tørre og forblæste og mod nordvest og sydvest kan man iagttage det modsatte – nemlig mangroveskov. Langs kysterne finder vi de fineste hvide sandstrande med det smukke turkis-blå vand. Dejligt at bade her i marts måned

og med maske og snorkel er her rigtig mange fisk at se på, særligt hvis man svømmer lidt væk fra sandbunden og hen over områder med lidt klipper og sten.

Det er netop de endemiske planter vi kommer til Socotra for at se nærmere på. Jeg rejser sammen med Geir Edland fra Norge og vi danner sammen med 12 andre planteinteresserede af forskellig nationalitet en gruppe på 14 personer, som skal følges ad i to uger. Vi har tre overnatninger på hotel, de øvrige er i telt på forskellige lokaliteter. Den personlige hygiejne forsøger vi at opretholde ved at bade i havet eller i wadierne, hvor der er lommer af rindende rent ferskvand. Vi transporteres i fire 4x4 biler når de kan komme frem på 'vejen', ellers foregår turene til fods sammen med fem kameler som bærer på vores oppakning. Alt i alt en temmelig strabadserende tur, hvor vi næsten hver dag vandrer omkring 10 km op eller ned ad bjergene i vores søgen efter de rigtige planter. Heldigvis havde jeg trænet hjemmefra – dvs. at jeg i et par

Kamelerne pakkes med bagage og proviant.

Så er vi på vej op i Haggeher bjergene.

måneder inden rejsen havde gået ture i skoven med en rygsæk med fem kilo vand. Op og ned ad bakker, men det er alligevel vanskeligt at hamle op med vandring hen over stor sten på en bjergside. Vores turistfirma på øen var helt fantastisk, vi blev passet og serviceret i en grad så vi ikke behøvede at bekymre os om andet end at vandre. Når vi var mest trætte på dele af vandreturene dukkede køkkenpersonalet overraskende op bag et sving på stien og havde det store måltid med masser af te parat. Ofte medbragte de også flaskevand til os alle som var KOLDE, hvordan de så har kunnet fremtrylle det i denne varme. Der var mange ansatte i firmaet til at servicere os – jeg talte flere gange op til 12 ansatte, som i dagens løb servicerede os 14 turister det meste

Det er varmt herude, så lidt vand og lidt skygge under et drageblodstræ er tiltrængt.

Nordisk Kaktus Selskab 57(3)

af døgnnet. Det var absolut en ekstraordinær service man sjældent oplever.

Vores første hike er på tværs af øen fra hovedstaden Hadiboh og er på mere end 20 kilometer op over Haggeher bjergene og ned på den anden side til Diksam plateauet og drageblodstræerne. Bilerne kører os uden for byen hvor hikeen påbegyndes efter omlastning til kamelerne. Bilerne kan ikke transportere os længere, da vejene er ødelagt af vind og vejr. Vi befinder os i et område som hovedsageligt består af granit og på vejen opad er der ikke så mange spændende planter, som jeg egentlig havde håbet på.

Boswellia elongate "The frankincense tree".

Dog skal nævnes den endemiske *Euphorbia socotrana* som ikke er en sukkulent, men et lille træ. Vi møder også *Sterculia* træer i yngre udgaver og *Boswellia* træer med deres særegne afskallende bark.

En typisk *Boswellia* stamme med afskallende bark.

Unge *Sterculia africana* ssp. *socotrana*.

En lille gruppe *Dracaena cinnabari*.

Vores første lejrplads tæt ved toppen af bjergene.

Efter et solidt måltid tilberedt af vores kok og hans hjælpere over bål overnatter vi i en-mands telte tæt på toppen, hvor temperaturen er ganske behagelig.

Udsigt fra mit telt.

Euphorbia socotrana.

Frugter og blade på *Euphorbia socotrana*.

Frugter og blade på *Aloe socotrana*.

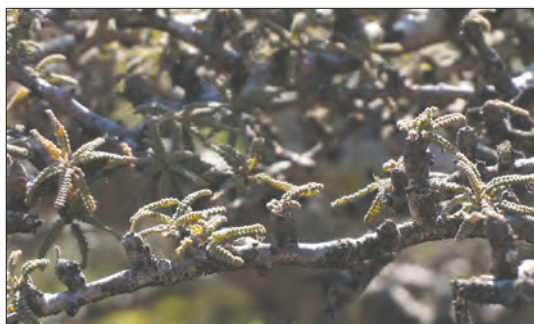
Den næste dag er vi på vej ned på den anden side mod syd. Planen er, at vi skal campere endnu engang længere nede for derefter at gå til skoven med drageblodstræerne (*Dracaena cinnabari*). Vi møder hurtigt et par drageblodstræer som har

Nu er vi på vej nedad og kamelerne er i front.

På vej ned møder vi nogle *Commiphora planifrons*, som er et fint lille træ.

For at nedsætte fordampningen har *Commiphora planifrons* ganske små blade.

forvildet sig væk fra skoven og længere ud i bjergene. Det er som regel gamle træer vi møder; det er kun få gange at jeg har set yngre træer, da gederne kommer næsten overalt. Geder er der rigtig mange af, og man kan se på deres efterladenskaber, at de har været alle vegne hvor vi også kommer.

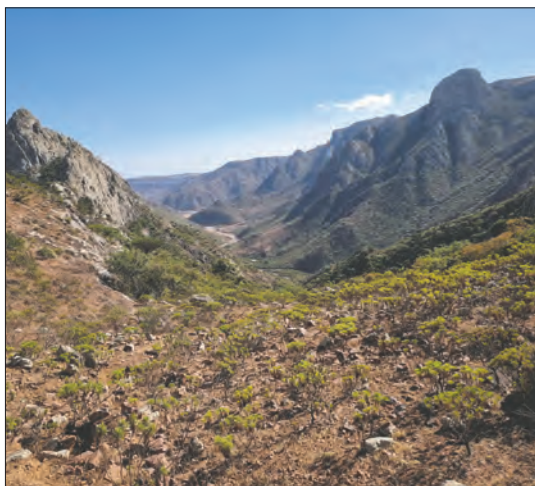

Euphorbia arbuscula ligner på afstand et drageblodstræ.

Kalanchoe robusta.

Kameler er nogle fantastiske dyr. De kan bevæge sig på de smalleste stier, hvad enten de går opad eller nedad. De kan forcere wadier, som består af store sten som er en udfordring for os mennesker. De finder sig endda i at blive lastet med kilovis af bagage og de er endda hurtigere fremme end vi andre med vores lille rygsæk.

Udsigt over en af dalene.

Caralluma socotrana.

Caralluma socotrana.

Længere nede ad bjerget skal vi netop passere gennem en wadi til vores næste campsite. Wadien er i øjeblikket næsten tørlagt, men vanskelig at passere pga. af tusindvis af store sten og kæmpestore

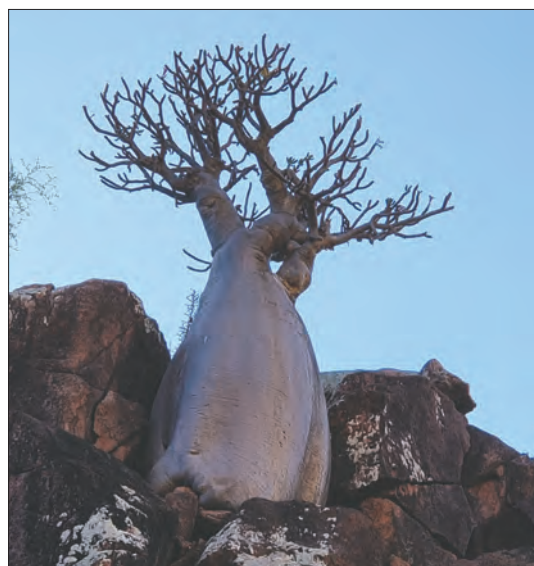

For at komme frem til næste lejrlads skal vi gå et stykke vej gennem en wadi.

sten. Vi springer fra sten til sten ligesom dengang vi var børn og sprang rundt på havnemolernes stenfundament, denne gang er det dog med rygsæk på og i +30 graders varme. Men så kan vi pludselig se dem ovre på bjergsiden på begge sider af wadien. Det er dem, vi har ventet på, og dem vi vandret så langt for at se, nemlig *Adenium obesum* ssp. *socotranum*.

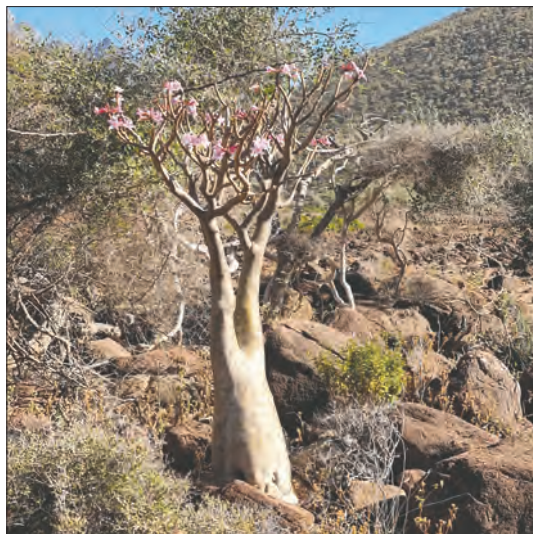

Nu kan vi se dem på skråningerne, disse imponerende *Adenium obesum* ssp. *socotranum*.

Adenium obesum ssp. *socotranum*.

Wow, wow, wow – her er hundredevis af planter. Kæmpestore er de – tre til fire meter høje og med tykke, fede stammer, og nogle er endda i blomst.

Adenium obesum ssp. *socotranum*.

Adenium obesum ssp. *socotranum*.

Hver enkelt plante har sin helt egen karakter og er anderledes end naboplanten, så jeg er nødt til at fotografere så mange som det overhovedet er muligt.

Adenium obesum ssp. socotranum.

Nogle planter vokser et stykke oppe, så vi er nødt til at "klatre" lidt, men vi skal passe på ikke at komme til skade, da der er langt til hospitalet i Hadiboh.

Forfatteren hånd i hånd med Adenium obesum ssp. socotranum.

Adenium obesum ssp. socotranum er blevet beskrevet som underart til *Adenium obesum* af Lavranos i 1996. Planterne er væsentlig større end *Adenium obesum* på det afrikanske kontinent og har hele den sukkulente del over jorden, hvor de afrikanske ofte har den sukkulente del helt eller delvis under jorden. Det er nu ikke så underligt eftersom "jorden" på Socotra udelukkende består af sten og

Adenium obesum ssp. socotranum.

Adenium obesum ssp. socotranum.

Adenium obesum ssp. socotranum med et enkelt "horn" som frugterne kaldes.

atter sten, hvilket ikke levner ikke meget plads til et stort caudex under jorden. *Adenium obesum ssp. socotranum* er mere eller mindre ukendt i samlinger og beskrives ofte som den mest eftertragtede sukkulent blandt samlere, men den er ofte vanskelig at få fat på, da det

Adenium obesum ssp. socotranum. God størrelse til urtepotten.

er forbudt at indsamle plantemateriale af enhver art på Socotra. Specks solgte i sin tid frøplanter af denne plante, så nogle af os har formodentlig stadigvæk denne på hylden i drivhuset. På Socotra er der ingen årstider, som vi kender det, og planterne "vælger" mere eller mindre selv deres hvileperiode. Selvom *Adenium* bør blomstre efter regnperioden i marts og april så vi *Adenium* i alle stadier, nogle

Adenium obesum ssp. socotranum.

Adenium obesum ssp. socotranum.

i hvile, andre i blomst og nogle som var i fuld vækst. Så har man en plante i kultur skal man holde øje med dens vækstrytme. Min egen er mest aktiv i vinterhalvåret og bryder sig slet ikke om vores lange sommerdage og går derfor i hvile på dette tidspunkt, men skal dog have en smule vand fra tid til anden for at bibeholde et par aktive blade. Det er absolut ikke en hurtigløber i kultur og der skal sandsynligvis flere århundreder til for at lave en plante, som tilnærmelsesvis kan matche en mindre *Adenium* fra naturen på Socotra. Gordon Rowley nævner i sin bog "Caudiciform & Pachycaul Succulents" på side 186 (inkl. Illustration) at en lignende plante, *Adenium obesum ssp. somalense* vokser i Somalia. Denne underart kan også - dog sjældent - blive mere end mandshøj og bør betragtes som et link til arten på Socotra. På Socotra er det ikke undtagelsen men snarere reglen at alle *Adenium obesum ssp. socotranum* bliver kæmpestore.

Adenium obesum ssp. socotranum.

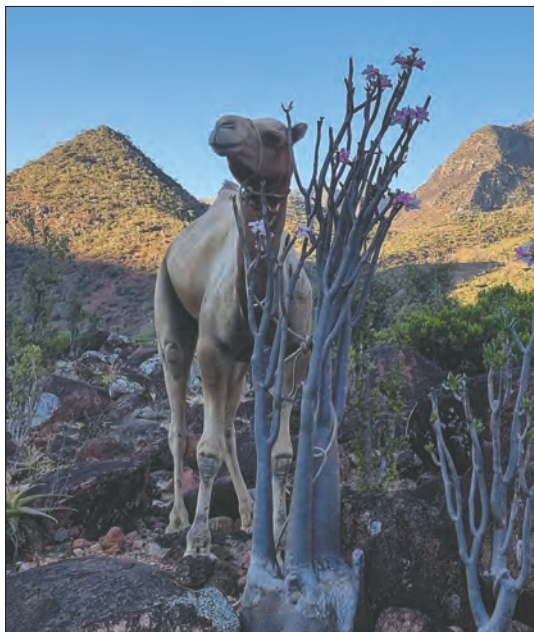

Adenium obesum ssp. socotranum.

Det ser ud til at gederne undgår at spise *Adenium*, da jeg fandt flere unge planter i områder, hvor gederne sagtens kunne nå dem. Dette kan kun skyldes at *Adenium* er stærkt giftige ved indtagelse ligesom mange andre arter i familien *Apocynaceae* (Singrøn-familien) f.eks. den almindelige nerie (*Nerium oleander*) som mange dyrker i vindueskarmen.

Fremme ved vores lejr trænger vi alle til et forfriskende bad i et vandhul ved wadien. Vandet er rent, klart og køligt da nyt vand hele tiden strømmer igennem.

Vi siger godnat til Kamelen som er bundet til en *Adenium*.

Bliv medlem af Dansk Orchide Klub

Medlemsbladet ORKIDEER udkommer 6 gange årligt. Find lokalklubbens hjemmeside for kommende arrangementer på www.orkideer.dk.

Deltag i et uforpligtende klubmøde i din lokale orkideklub.
E-mail: aholmen@onedemark.com

English summary

Finn Larsen tells in the 1st part of the article "Fat plants on Socotra" about the "Galapagos of the Indian Ocean" and the geological origin of the archipelago Socotra. Millions of years of isolation from the mainland have made possible different evolution on the islands. The entire archipelago is today on the Unesco World Heritage List. The nature on the islands is one of the few authentic and almost untouched natural gems in the world, where the documented species from 1880 still live. The author was given the opportunity to visit the largest of the islands Socotra in the month of March 2022. If you want to travel to Socotra, it is necessary to contact one of the local tourist companies on the island, as only they can prepare a tourist visa, which is necessary to travel here. The climate is tropical with the lowest average temperature of 24°C.

Despite this, the climate is sometimes unfriendly, with strong monsoon winds even with quite powerful cyclones and heavy rainfall in the highlands, which limits the tourist season to a few months. On his journey on Socotra, the author witnessed the many exciting geological formations that characterize the island, formations that appear unexpectedly and blend indiscriminately with other geological landscapes. The author tells of the first three-day hike almost across the island up over the Hageeher Mountains and down the other side to the south. The tour are not without hardships in the tropical heat. On this tour, several endemic plant species are experienced on the island, the main one in this section of the article is *Adenium obesum* ssp. *socotranum* which excites all the participants on the team.

- Finn

I min webshop har du mulighed for at købe anderledes kaktus og sukkulenter, end dem du finder i supermarkeder mm.

Andre Kaktus:

Kan være:

Forskellige *ariocarpus* og *Aztekium*

Andre sukkulenter:

Kan være:

Adenia og *Adenium*

Caudex planter: f.eks. *Raphionacme*,
Dioscorea m.fl.

Webshoppen har åbent fra :

1. marts-31. oktober
(afhængigt af vejret)

Se mere på min blog:
ellensplanteverden.dk

